DE LA O SĂPTĂMÎNĂ LA ALTA

DE CE AM PIERDUT CU 0-6?

DE CE AM PIERDUT MECIUL DE LA BUDAPESTA? Iată o întrebare la care nu s-ar răspunde prea greu după ce am privit de două ori, în răstimp de patru zile, la măiestria fotbalistică a unor vedete ale fotbalului maghiar și continental ca Albert, Varga, Farkaș, Rakosi, Szücs, Pancsics, Matrai, Iuhasz. Clasa lor de joc este evident superioară, fotbalul nostru nereușind să alinieze pe Nèpstadion, în două seri de joc, decît un fotbalist de acest nivel: Dobrin, dar și acesta avînd nevoie de unele retușări. Dacă adăugăm faptul că aceste mari valori individuale acționează într-o concepție modernă de joc, rutina lor internațională, beneficiul terenului propriu și folosirea tuturor mijloacelor posibile pentru a cîștiga cît mai confortabil, rezultă că actualmente misiunea oricărei reprezentative sau echipe de fotbal românești la Budapesta nu s-ar putea încheia decît în mod cu totul excepțional cu o victorie. De regulă, o diferență pînă la trei goluri în favoarea gazdelor ar putea fi acceptabilă.

DE CE AM PIERDUT MECIUL DE LA BUDAPESTA CU 0—6? Iată o întrebare al cărei răspuns necesită o analiză a complexului de situații dinaintea și în timpul meciului, deoarece trebuie spus din capul locului și răspicat că, în pofida slăbiciunilor fotbalului nostru, jucătorii fruntași, selecționerul unic, antrenorii și Biroul federal ar fi putut să se pregătească și să pregătească întîlnirea de la Budapesta în așa fel încît o asemenea diferență de șase goluri să nu fie posibilă. Un asemenea efort conjugat era cu atît mai oblignici cu ceea ce este nou. Nunweiller III nu a jucat nici „linie" nici „libero", după cum nici cellalți jucători nu au dovedit prin activitatea lor în teren că știu ce joacă. În timpul meciului se uitau, după o expresie a crainicului radiodifuziunii noastre care se afla pe tușă, „cu un ochi la minge și cu celălalt la selecționerul unic" care dădea indicații de pe marginea terenului.

Iată de ce echipa noastră nu a știut să-și organizeze jocul, obligație pe care o pot îndeplini, repetăm, și jucători mai puțin valoroși în fața altora foarte valoroși.

Atît în presă cît și în ședința Biroului federal au fost discuții dacă echipa care a jucat la Budapesta a fost formația cea mai bună, cea mai nimerită. Părerile au fost împărțite, iar soluții concrete puține.

Ce trebuie să cuprindă o echipă națională? Cele mai bune valori, în formă în zilele dinaintea datei partidei și, mai ales, în ziua de disputare a acesteia. Principiul este inatacabil. Fotbalul nostru are, este adevărat, puține valori. În loc să-și îndrepte atenția asupra lor și să ceară cel mai eficace ajutor de la federație și de la cluburi pentru ca aceștia să capete forma cea mai bună în timpul cel mai scurt, selecționerul unic i-a omis. El n-a făcut decît să repete greșeala din 1962, cînd a ignorat pentru meciul cu Spania de la Madrid valori de mare actualitate atunci ca Voinescu, Constantin sau Pircălab. Este adevărat că C. Teașcă are de puțin timp investitura de selecționer unic, de două luni, însă el de atunci știa de meciul cu Ungaria și avea tot interesul să se sprijine pe jucătorii cu valoare internațională recunoscută. Or, el a recurs în meciurile anterioare la verificări de elemente fără perspectivă evidentă. Pe Dobrin l-a introdus în echipă numai la intervenția fermă a Biroului federal. Iată, însă, că aportul lui Dobrin n-a putut fi substanțial fără alți parteneri care să reprezinte o valoare internațională. De ce, oare, străinii trebuie să ne atragă mereu atenția asupra clasei jucătorilor noștri în timp ce antrenorii români nu le recunosc acestora valoarea? Nu cumva n-o fac fiindcă nu știu să le dezvolte măiestria aflată în germene, sau la jumătatea drumului? Dumitriu II și Ion Ionescu au fost solicitați împrumut de cluburi vest-germane în recentul turneu al Rapidului în R.F.G. Cît de izbitor seamănă la stil de joc, la tehnică și la talent Dumitriu II cu Varga și totuși Dumitriu II nu este folosit și bine îndrumat de responsabilii echipei naționale, de ani de zile. La fel, poate fi vorba de Dan Coe, Pircălab și de alți jucători internaționali.

Prin urmare, nepregătirea din timp a unui lot reprezentativ bine conturat, statornic, pe principiul valorii și formei, precum și avangardismul manifestat în introducerea unei noi concepții de joc pentru echipa națională sînt cauzele principale ale eșecului de la Budapesta la un scor atît de nedorit și de supărător, 0—6.

Nu-i mai puțin adevărat că s-a plătit cu acest prilej și un tribut previzibil din cauza descumpănirii din perioada care a urmat după înfrîngerea de la Zürich, mai bine spus dintre aceste două eșecuri pe care iubitorii fotbalului din țara noastră nu le vor uita ușor. A fost o perioadă în care s-a blamat cu prea mare ușurință și îngăduință întregul nostru fotbal. În multe privințe efectul unor critici a fost invers decît cel scontat. Clubunile, jucătorii și antrenorii, aproape în totalitatea lor, n-au mai acordat interes pregătirilor, așteptînd, în multe cazuri, pasiv, reforme și soluții salvatoare de la federație și de la selecționerul unic, post nou înființat. Sîntem nevoiți, din nou, să ne referim la revista noastră care în nr. 61 din 27 iulie 1967 a organizat o anchetă cu tema: „Este selecționerul unic cea mai bună soluție?", anchetă a cărei concluzie era că fotbalul românesc nu s-a copt pînă într-atîta încît să fi dat acea personalitate puternic conturată, capabilă să rezolve de una singură problema de bază a fotbalului și propuneam o răspundere colectivă.

Între timp, curentul pentru instituirea funcției de selecționer unic a fost puternic alimentat de multe condeie, ca și cum acest post ar fi trebuit să fie un Mesia al fotbalului românesc.

Propunerea ca C. Teașcă să fie numit selecționer unic a fost dezbătută în Biroul

Aurel C. NEAGU

(Continuare în pag. a 5-a)

gatoriu cu cît 1—7 de la Zürich stărula deasupra capetelor tuturora acelora care sînt dăruiți fotbalului, ca o sabie a lui Damocles.

Să încercăm o derulare a filmului pregătirilor și a meciului Budapesta — București din minutul 90, atunci cînd am respirat cu toții ușurați că partida s-a terminat fără să mai primim goluri. Poate că scorul ar fi putut fi mai mic dacă Dobrin nu și-ar fi încheiat meciul de pe Nèpstadion cu gafa văzută de toată lumea în televizor, dacă arbitrul ar fi anulat golul al doilea înscris din evidentă poziție de ofsaid, dacă... Însă impresia cea mai puternică și cea mai realistă este aceea că ar fi fost posibil un scor și mai mare, pînă într-atît de slab și dezarticulat a jucat echipa noastră. Evoluția acestei selecționate este fără îndoială cea mai deficitară din ultimele întîlniri cu prima garnitură a Ungariei de la nefericitul scor de 0—9 din 1948 de la Budapesta.

Organizarea jocului echipei Bucureștiului a fost ca și inexistentă. S-ar putea spune, fără a se exagera, că în multe momente așezarea jucătorilor noștri în teren nu semăna cu aceea a unui dispozitiv de joc de fotbal. Ar fi fost de preferat să existe o metodă sau o tactică proastă de joc, dar să existe ceva, în locul teribilei dezorientări de pe teren. Un joc organizat se poate face și de către jucători mai mult sau mai puțin valoroși. Pentru acest motiv considerăm că prima defecțiune a jocului echipei Bucureștiului, propriu-zis echipa noastră națională, este aceea a lipsei de organizare cît de cît a jocului și apoi urmează problema selecției.

Cum a fost posibilă absența acestui element atît de important pentru funcționarea unei echipe de fotbal?

Izvorul ei constă în schimbările inoportune pe care selecționerul unic a încercat să le facă în jocul fiecărui selecționabil și în jocul echipei reprezentative, cu toate că majoritatea jucătorilor au arătat, mai mult sau mai puțin fățiș antrenorului C. Teașcă, dezacordul lor față de faptul că acesta le impune orientări deosebite față de practica din campionat. Și totuși selecționerul unic n-a ținut de fel seamă de opinia jucătorilor cît și de alte păreri. Revista noastră a atras atenția în nr. 69 din 21 septembrie asupra inoportunității schimbării de concepție începînd de la nivelul echipei naționale, declarîndu-se pentru modernizare, de altfel necesară dacă este făcută bine, de la nivelul cluburilor și al echipelor reprezentative de juniori și de tineret. Pînă în cele din urmă selecționerul unic și-a dat seama în preajma meciului Budapesta — București că trebuie să ia măsuri mai concrete și mai realiste. A făcut-o renunțînd la apărarea în linie, principiul său, a indicat pe Nunweiller III drept „om în spate", „marcaj strict", „chiar antijoc", citînd expresiile sale, dar din toate acestea a ieșit un alambicaj care nu a semănat nici cu ceea ce este vechi,

AMICUS PLATO...*)

de CONSTANTIN CHIRIȚĂ

Scriu rîndurile acestea sub impresia neplăcută stîrnită de lectura a două articole publicate luni 9 octombrie în ziarul Sportul popular: primul pe pagina întîi, intitulat „Răspundere" sub o semnătură care nu se divulgă în întregime, al doilea în interiorul ziarului, intitulat „Cauzele eșecului de la Budapesta" semnat de Gh. Nicolaescu.

Ambele articole, în cinda unor încercări pedante, superficial critice, dar mai ales lipsite de energie critică, discută cu o surprinzătoare indulgență și parcă din depărtări ferite de furtuni, unul din cele mai dureroase eșecuri ale fotbalului nostru. De ce această nepăsare mascată de cîteva fraze abile? Pe cine apărăm? Cui îi facem serviciu escamotînd adevărul de la Budapesta?

Întîlnirea a fost văzută de milioane de spectatori din țara noastră, fiecare știind că sub acele denumiri oportune: Budapesta — București, se ascundeau de fapt reprezentativele celor două țări; rezultatul întîlnirii ne-a amărît pe toți dar el este în strictă concordanță cu ceea ce s-a petrecut pe teren și reprezintă diferența de clasă dintre un fotbal și altul, sau mai bine zis conflictul dintre fotbal și nefotbal.

Aceste realități nu sînt noi: am vorbit deschis și pe larg despre situația din fotbal; nu ne-am gîndit, nici în clipele cele mai îndrăznețe, la o victorie asupra echipei maghiare, mai ales în momentul, să sperăm trecător, pe care-l parcurge astăzi fotbalul nostru; am preluat o moștenire de care trebuie să scăpăm și pe care trebuie s-o înlocuim cu ceva nou, și aceasta cere timp. Dacă vrem să fim sinceri pînă la capăt nu putem, chiar peste noapte, să le cerem jucătorilor și antrenorilor să facă minuni, mai ales că nu ei sînt cei mai vinovați, sau vina lor este foarte mică față de concepția aspirtivă care i-a adus în această stare de vinovăție. Plătim un tribut amar acelei concepții despre fotbal care i-a găsit ca esență forța, care i-a înlocuit măiestria și arta cu viclenia și violența, care i-a impus tiranie o singură destinație: victoria. Să recunoaștem încă o dată, luînd ca martore televizoarele, că între ceea ce se întîmplă pe terenurile noastre și între ceea ce se numește fotbal este o cale lungă care abia trebuie străbătută, chiar atunci cînd un meci între echipele de tineret, un meci oarecare, fără nici o sclipire, dar soldat cu o victorie, conduce condeiele unora spre osanale, cu intenția inabil disimulată de a estompa un eșec real și foarte dureros.

Știm toate acestea, și poate că ar fi cazul să închidem ochii, să ne facem că n-am văzut și că n-am auzit nimic, să dăm toată vina pe moștenirea cea veche, și să ne gîndim cu un fel de optimism chinuitor la ceea ce va fi cîndva. De ce să mai căutăm acum vinovați?

Mărturisesc că m-aș fi consolat cu aceste gînduri, dacă nu aș fi citit cele două articole numite, și dacă nu mi-ași fi amintit, citindu-le, de o ședință de analiză a biroului federal după meciul cu Izraelul.

În acea ședință, selecționerul unic, Constantin Teașcă, după un meci lamentabil, cîștigat prin noroc și cu ajutorul unui arbitru (veșnicul arbitraj salvator — ciocîrlul fotbalului românesc) care ne-a acordat golul egalizator din ofsaid, nu numai că s-a simțit profund jignit de criticile care i s-au adus în presă, dar a și apărat jocul echipei noastre, descoperindu-i calități care n-au existat nici în cea mai generoasă fantezie și pledînd cu ardoare și absolut inutil pentru o cauză la care nu-l obliga nimeni. Reprezentanții presei, incriminați de filipica lui Teașcă, s-au împărțit în două categorii: unii au tăcut, alții au vorbit despre altceva, adresîndu-i din cînd în cînd opinii extrem de binevoitoare (spun opinii pentru că acele cuvinte cu vîrfuri de catifea nu puteau fi numite critici, poate nici chiar opinii).

Am plecat de la ședință foarte amărît și iarăși pesimist. Îmi pusesem mari speranțe în selecționerul unic, în obiectivitatea și îndrăzneala lui, și deodată îl descopăr în postura de avocat pro domo, postură care ne-a înveninat atît de mult condeiele cînd am descoperit-o la alții. I-am spus atunci că indulgența cu care este înconjurat, și pe care o cere cu atîta vehemență, îi poate fi fatală. La temperamentul lui, lipsa unui control multiplu și sever poate transforma îndrăzneala în aventură, iar gîndirea într-o componentă a hazardului. Și pentru că nu era vorba numai de el ci și de dorința unui start sincer și optimist în fotbalul nostru, m-am văzut nevoit să-i atrag atenția asupra primejdiei pe care o reprezintă indulgența și dorința subînțeleasă de a aduce presa la unison. E adevărat că selecționerul unic se afla la începutul carierei sale noi, și nu putea fi judecat după primul pași, dar e tot atît de adevărat că tocmai această situație în care se afla (prelund o moștenire nenorocită și cu niște obstacole grele în față, pe care nu el și le alesese) îl scutea de povara de a-și căuta merite și de a găsi merite unei echipe și unui joc cărora nu li se potrivea alt termen decît cel de descalificare. Dacă ar fi fost Gică Popescu, sau Ilie Oană, sau Ștefan Covaci în locul lui ce mai de săgeți cu vîrf de wolfram și tungsten ar fi primit!

Aceasta s-a întîmplat după meciul cu Izraelul. Lucrurile se prezintă mult mai grav acum după înfrîngerea de la Budapesa. Este de neconceput ca după o asemenea înfrîngere, care interzice, în sfîrșit, rostirea vechilor hazard și arbitru, să se caute toți felul de vinovați, mai ales în persoana jucătorilor, iar cel care a alcătuit și a condus echipa să fie trecut cu vederea, sau amintit într-un ușor nor de tămîie prin care se zărește neînțeles și superior. Poate că e un adevăr aspru, dar de cînd există lumea orice mare înfrîngere a legat numele armatei de numele conducătorului ei, așa cum victoria amintește imediat numele învingătorului. Poate că mulți au uitat ce armate au luptat la Waterloo, dar numele celor doi comandanți, chiar dacă numele învinsului e Napoleon, foarte greu se pot uita.

Jucătorii nu au respectat indicațiile antrenorului? Să spunem că e adevărat. Dar de ce nu le-au respectat? N-au fost capabili să le aplice? Nu le-au înțeles?... Dar cine i-a ales și i-a adus pe cîmpul de bătaie? Cine i-a pus în situația de a aplica niște indicații? ... Sau poate că n-au vrut să le respecte?... Atunci înseamnă că n-au fost convinși de valoarea lor... Oare nu e mai bine să renunțăm la sofistica asta fragilă, dragă Gheghe?... (n. r. Nicolaescu).

Dincolo de faptul evident tuturor că formația noastră n-a jucat fotbal la Budapesta (repetăm: nu așteptăm minuni peste noapte) s-a mai remarcat ceva, probabil de către toți spectatorii și telespectatorii, ceva amintit de cîteva ori de crainicul Radiodifuziunii, direct în emisie, și apoi regăsit în cronicile din Scînteia și România liberă: echipa noastră nu a avut o concepție clară de joc, acea gîndire tactică pe care o dorea mereu Ghițulescu. N-a știut ce vrea. Joc ofensiv? Joc distructiv? Joc defensiv? Nu... Jucătorii loveau din cînd în cînd în minge, întinzînd capcana unui ofsaid nătîng, care, la drept vorbind, nu înseamnă tactică ci un fel de șmecherie infantilă. În atare situație să dăm vina numai pe jucători este un act de mare curaj, pentru că riscăm să ajungem în conflict cu mai multe sute de mii de ecrane îngrozitor de obiective, în jurul cărora au stat milioane de oameni destul de supărați. Concepția de joc, gîndirea tactică a unei echipe este în primul rînd sarcina antrenorului ei, a conducătorului ei, cu atît mai mult în condițiile unei lupte inegale, cu un adversar superior. Dacă n-am știut să ne apărăm, dacă nici fotbal n-am jucat, dacă nici măcar spirit sportiv n-am arătat, dacă toate acestea s-au văzut timp de 90 de minute, atunci de ce să încercăm să șerpuim patetic și abil, nu pentru a căuta, ci pentru a nu găsi răspunderi, dragă Em. Dec.? Sau de ce să apăsăm toate răspunderile pe umerii celor mai puțin vinovați? Numai pentru a-l feri pe selecționerul unic de judecata pe care o merită, dragă Gheghe? În momentul cînd toată concepția unui joc se făurește pe margine, chiar în timpul desfășurării lui (nu contest posibilitatea unor intuiții geniale, cu rezultate spectaculoase), atunci să ne fie îngăduit să afirmăm că factorul principal al jocului devine hazardul. Ideal ar fi ca antrenorul să stea liniștit acasă, distrîndu-se cu copiii, iar echipa lui să joace și să cîștige superb, așa cum, cu artă și migală, a învățat-o.

Din păcate pentru noi, și din fericire pentru el, Teașcă nu a avut răgazul necesar să învețe niște tineri să joace altfel decît au fost obișnuiți. Nu pentru asta îl certăm. Îl certăm din necesitatea de a fi severi, obiectivi și intransigenți. Îl certăm din datoria de a apăra un om capabil de multiplele primejdii care-l pîndesc și care nu numai îl pîndesc. Îl certăm pentru încercarea lui de a se descotorosi de răspunderea unei înfrîngeri prea grele pentru a o privi cu nepăsare, pentru lipsa de obiectivitate care ne uimește și care ne face să căutăm alte cauze, mult mai omenești, poate chiar cele combătute de el pe vremea cînd se afla pe tușă, pentru viziunea îngustă pe care s-ar părea că începe s-o oibă față de fotbal, viziune oportunistă și oarecum aventuristă: nu cu paleative care pot da satisfacții înșelătoare și clipe de domnie agitată se poate redresa fotbalul nostru, ci cu o muncă grea, chinuitoare, care începe cu abecedarul și la care trebuie strînși cei mai tineri, cei mai nealterați. Pentru această muncă trebuia și trebuie să opteze Teașcă.

Poate că pare exagerat să punem toate acestea în spatele lui Teașcă, și nici nu le punem, dar știm cît de ușor poate influenta Teașcă pe cei din jurul lui, chiar pe ziariști, convingîndu-i de acel numitor comun al indulgentei, absolut nefast pentru însănătoșirea fotbalului nostru. Poate că atitudinea mea îi va părea cam dură lui Teașcă, dar mă gîndesc în primul rînd la fotbalul nostru, apoi la relațiile dintre fotbal și Teașcă, apoi la locul real al lui Teașcă în cadrul acestor relații, și abia la urmă la prietenul meu Teașcă.

Nu mai avem dreptul să facem experimente retorice și să mulgem vocabularul pentru a găsi cuvinte și imperecheri ambigue, din care să iasă toți cu fața curată, în afara unor jucători care nu în primul rînd din vina lor au ajuns să parodieze un sport frumos. Fotbalul nostru e foarte slab. Vrem să-l îmbunătățim? Atunci să-i discutăm pe față problemele de structură: autonomia cluburilor și a federației, asigurarea specializării tuturor, slujirea lui ca o profesie reală, ceea ce este de fapt acolo unde se joacă bine. Altminteri ne vom specializa în a forma și cultiva tapi ispășitori.

*) Primele cuvinte din maxima atribuită gîndirii socratice: „Amicus Plato sed magis amica veritas" (Prieten mi-e Plato dar mai prieten mi-e adevărul)